ISLAM INTERNATIONAL PUBLICATIONS LTD

MOTERIS ISLAME
Parašytos Muhammad Zufrulla Khan

Woman in Islam (English)
By Muhammad Zafrulla Khan

First published in the UK in the 1970s
First Lithuanian translation published in Lithuania in 2021

Pirmasis vertimas lietuvių kalba atspausdintas Lietuvoje 2021
Į lietuvių kalbą iš anglų kalbos vertė: Ingrida Aisha Kamar

© Islam International Publications Ltd.

Published by:
Islam International Publications Ltd
Unit 3, Bourne Mill Business Park,
Guildford Road, Farnham, Surrey UK, GU9 9PS

Printed in Poland at: PRINT GROUP Sp. z o.o. (Booksfactory)
Cukrowa 22 71-004 Szczecin Poland

Dėl tolimesnės informacijos, prašome apsilankyti
www.asociacijaahmadija.lt
www.alislam.org

ISBN: 978-1-84880-739-6
10 8 9 7 6 5 4 3 2 1

Ponas Muhammad Zafrulla Khan (1893-1985)

APIE AUTORIŲ

Ponas Muhammad Zafrulla Khan (Tegul Alachas juo džiaugiasi) (1893-1985) buvo Pažadėtojo Mesijo (ramybė ir Dievo palaiminimai jam) kompanionas. Jis buvo išskirtinio intelekto ir atminties žmogus, puikus oratorius, produktyvus rašytojas ir didis lyginamųjų religinių studijų mokslininkas.

Ponas Muhammad Zafrulla Khan (Tegul Alachas juo džiaugiasi) gimė 1893 metais Sialkote (Pandžiabo provincija, Pakistane). 1904-ais metais kartu su savo tėvais, jis įstojo į Ahmadiyya bendruomenę per palaimintąsias Pažadėtojo Mesijo (ramybė ir Dievo palaiminimai jam) rankas. Pradinį išsilavinimą gavo municipalinėje internatinėje mokykloje, vėliau Amerikos aukštojoje Misijos mokykloje. Būdamas tik 14-os metų, net ir negaluodamas, sugebėjo užsitikrinti pirmąją poziciją mokyklos baigiamuosiuose egzaminuose. Jis baigė (pirma pozicija) Vyriausybinį Lahoro koledžą 1911-ais metais ir buvo pirmas studentas iš Indijos, kuris 1914-ais metais pasiekė aukščiausius rezultatus Londono universitete, teisinio bakalauro studijose.

1915-ais metais Ponas Muhammad Zafrulla Khan (Tegul Alachas juo džiaugiasi) pradėjo teisininko karjerą – Sialkot (miestas Pakistane). Jis buvo jaunas ir neturėjo ilgametės patirties, tačiau 1919-ais metais buvo išrinktas dėstytoju, Lahoro (miestas Pakistane) teisės koledže. 1926-ais jis pradėjo politinę karjerą būdamas Pandžiabo, vieno iš regionų Pakistane, įstatymų leidžiamosios asamblėjos sudėtyje. Jis sėkmingai gynė musulmonus Indijos apvaliojo stalo konferencijose, kurios vyko Londone 1930,1931 ir 1932 metais.

1931-ais metais jis buvo išrinktas Indijos Musulmonų Lygos prezidentu. Šešis metus jis buvo britų Indijos valdytoju, generalinės tarybos nariu, tarnavo įvairiuose kitose sferose, tokiuose, kaip sveikatos apsaugoje, archeologijoje, gelenžinkelyje, teisėje ir t.t. Per šį periodą jis atstovavo dar nesusiskaldžiusią Indiją daugelyje užsienio konferencijų ir turėjo galimybę išdėstyti dvejų tautų teoriją daugybei pasaulio lyderių.

Dėl to jis visad išliko tarp patikimų Quaid-e-Azam Muhammad Ali Jinah partnerių.

1947-ais metais Ponas Muhammad Zafrulla Khan (Tegul Alachas juo džiaugiasi) tapo Pakistano užsienio reikalų ministru ir daugelį metų vadovavo Pakistano delegacijai Jungtinėse Tautose. Jis buvo septynioliktos Jungtinių Tautų sesijos visuotinio susirinkimo prezidentas. Savo stulbinančią karjerą vainikavo tapdamas Tarptautinio Teisingumo Teismo teisėju Hagoje, Olandijoje (1945-1961), pirma kaip vice-prezidentas (1958-1961), o 1970-1973, kaip prezidentas.

Tarp svarbiausių Ponas Muhammad Zafrulla Khan (Tegul Alachas juo džiaugiasi) darbų yra Šventojo Korano vertimas, riyad-us-salihin (Ahadith knyga) ir Tadhkira (kolekcija apsireiškimų, sapnų ir dieviškųjų Pažadėtojo Mesijo (ramybė ir palaima jam) vizijų). Jis taip pat yra autorius dešimčių knygų įvairiomis politinėmis ir religinėmis temomis.

TURINYS

PRATARMĖ 1
MOTERIS ISLAME 2
DVASINĖ LYGYBĖ 3
FUNKCIJŲ ĮVAIROVĖ 6
SANTUOKA 7
PAREIGOS IR ATSAKOMYBĖS VYRO IR ŽMONOS 9
SKYRYBOS 11
POLIGAMIJA 16
MAMA 18
EKONOMINĖ MOTERS POZICIJA 19
VYRŲ IR MOTERŲ APSAUGOJIMAS 23
PAPILDOMOS ŠVENTOJO PRANAŠO TRADICIJOS 26

PRATARMĖ

Daugelyje bendruomenių moterys yra vis dar laikomos antros klasės piliečiais ir iš jų yra atimta didžioji dalis pagrindinių teisių, kuriomis laisvai mėgaujasi vyrai. Pasipiktinusios šia diskriminacija, moterys pasirinko kelią - pradėti kovą, siekdamos gauti lygias teises. Tačiau tos kovos,rengiamos protesto akcijos ir kiti bandymai pasipriešinti dažnai lieka nepastebėti moderniose vakarų valstybėse. Tuo pat metu švytuoklė pasisuko kardinaliai į kitą pusę ir atvėrė kelią iškrypimams moderniose valstybėse.

Vakarai žiūrėjo į islamą išpažystančias moteris, kaip atsilikusias, vyrų dominuojančiame pasaulyje. Priešingai, islamas yra pirmoji religija kuri oficialiai suteikė moterims statusą kaip jokia religija iki to. Šventasis Koranas, pašventintas islamo raštas, yra sudarytas iš šimtų mokymų, kurie yra taikytini tiek vyrams, tiek moterims vienodai. Moralinė, dvasinė ir ekonominė lygybė vyrų ir moterų yra propoguojama islame neginčyjimai. Šventajame Korane yra specialūs posmai kurie yra adresuoti vyrams ir moterims. Juose yra nagrinėjami abiejų lyčių fiziniai skirtumai ir pareigos, kurias kiekvienas iš jų turi atlikti norint išsaugoti viuomenės moralę, kurią numato islamas.

Ši trumpa knygelė yra gausiai pagrįsta originaliais Korano mokymais. Joje yra nagrinėjamos teisės, kuriomis džiaugiasi musulmonės moterys. Aprašoma moterų atliekamų funkcijų įvairovė pagal Islamą, santuokos sąvoka, skyrybos ir poligamija. Taip pat yra aprašoma, kaip socialinės ir moralinės vertybės yra saugojamos islamo religijoje.

Aš esu ypatingai dėkingas Muhammad Zafrullah Khan, parašiusiam knygą šiai vakarų neteisingai suprantamai temai.

Shaikh Mubarak Ahmad,
Imamas, Londono mečetė

MOTERIS ISLAME

Dieviškojoje reguliavimų schemoje santykiuose tarp vyro ir moters, islamo religija paskyrė orumo ir garbės poziciją moterims. Toks naudingas nurodymas yra būtinas ramybei, komfortui, laimei, giminės testinumui ir progresui.

Šventasis Koranas pabrėžia, kad Dievas savo tobula išmintimi sukūrė visas rūšis poromis, ir kad vyrai ir moteris buvo sukurti iš tos pačios rūšies. Šventajame Korane yra rašoma:

„Jis sukūrė jus iš vienos būtybės; tada iš tos pačios rūšies sukūrė jų porą“ (39:7)

„ Jis sukūrė jums partnerius jūsų pačių rūšies“ (42:12)

„ O žmonija, būk rūpestinga savo pareigoms jūsų Viešpačui, Kuris sukūrė jus iš vienos sielos ir iš jos sukūrė jums porą ir iš dviejų sukurtų ir paskleidė daug vyrų ir moterų“ (4:2)

„ Jis yra, Kuris sukūrė tave iš vienos sielos ir padarė ten iš jo partnerį, kad vyriškos giminės atstovas galėtų palinkti link moteriškos giminės atstovės ir surastų komfortą joje“ (7:190)

„ Jo ženklai yra, kad Jis sukūrė poras tau ir tavo rūšiai, kad tu galėtu rasti dvasios ramybe per jas, ir Jis sukūrė meilę ir švelnumą tarp jūsų. Tai be abejo yra Ženklai tiems žmonėms kurie apgalvoja.“ (30:22)

Islamas moko,kad sugebėjimai ir galimybės Dievo suteiktos vyrams yra nuostabi dovana ir turi būti naudingai išnaudota:

„Allahas atnešė tave iš motinos įščių,kai tu nieko nežinojai, ir davė tau ausis ir akis ir širdis, kad tu galėtum įdarbinti jas naudingai“ (16:79)

Tai reiškia, kad tie sugebėjimai turi būti pradėti naudoti tinkamu laiku ir tinkamoje vietoje, kurioje jie būtų skatinami ir didėtų. Bet jų nepaisymas ar netinkamas naudojimas užtrauktų dieviškąją rustybę.

Kai kurios religinės disciplinos klaidingai garbia celibaciją, labiau aukština dvasinį nei santuokinį gyvenimą. Islamas nepritaria celibacijai ir pasmerkia ją. Šventasis Koranas sako:

„ Jie sukūrė vienuolius,kaip priemonę pasiekti Allacho malonės. Mes jiems to nepaskyrėm, ir jie laikosi netinkamai“ (57:28)

Bendra vienuolio sąvoka atsirado orginaliai iš supratimo, kad moteris buvo menkesnio tipo kūrinys ir asociacija su ja buvo žeminanti ir demoralizuojanti. Bažnyčios dvasiniai tėvai yra atsakingi už vyrų nuopolį ant moterų, nes jas vaizdavo kaip neturinčias sielos ir kaip velnio instrumentą.

Islamas pasmerkė šį požiūrį ir iškėlė moterį į poziciją, kurioje ji yra lygi vyrui dvasiškai. Islame rašoma,kad vyras ir moteris papildo vienas kitą ir yra priemonės pasiekti abipusį atitikimą. Pvz., yra rašoma:

„ Jos yra apdaras tau ir tu esi apdaras joms“ (2:188)

DVASINĖ LYGYBĖ

Moterų dvasinė lygybė lyginant su vyrais yra pakartotinai pabrėžiama Šventajame Korane. Jame yra rašoma:

„ Vyrams,kurie pateikia save visapusiškai Allachui, ir moterys kurios pateikia savo visapusiškai Jam ir vyrai kurie tiki, ir moterys kurios tiki,ir vyrai kurie paklūsta Allahui, ir moterys kurios Jam paklūsta, ir vyrai kurie yra teisingi, ir moterys kurios yra teisingos, ir vyrai kurie ištvermingi, ir moterys kurios yra ištvermingos, ir vyrai kurie yra nuolankūs, ir moterys kurios yra nuolankios, ir vyrai kurie duoda išmaldas, ir moterys kurios duoda išmaldas, ir vyrai kurie badauja, ir moterys kurios badauja, ir vyrai kurie saugo savo tyrumą, ir moterys

kurios saugo savo tyrumą, ir vyrai kurie prisimena Allahą dažnai, ir moterys kurios prisimena Jį, Allahas paruošė atleidimą ir didelį atpildą.“ (33:36)

„Allahas atsisuks į gailestingumą tikintiems vyrams ir tikinčioms moterims; Allahas yra labiausiai atleidžiantis ir visada gailestingas.“ (33:74)

Vyrams ir moterims yra suteikta tokia pati apsauga. Pvz:

„ Tie kurie pakenks tikintiems vyrams ir tikinčioms moterims už tai ko jie nepadarė, turės iškęsti nuodėmės kaltę ir įrodys nusidėję“ (33:59)

„Tie kurie persekios tikinčius vyrus ir tikinčias moteris ir tada neatgailaus,tikrai kentės pragaro bausmę ir deginimo bausmę.“(85:11)

Dėl situacijos kuri susiklostė Hudaibiyyah, yra rašoma:

„ Jei tai nebūtų del tikinčių vyrų ir tikinčių moterų, apie kuriuos tu netūrėjai jokios žinios, kurie buvo tada Mekoje, kuriuos tu galėjai sutrypti nežinodamas ir taip užsitraukti kaltę jų sąskaitoje, Allahas galėjo neleisti jums išsikovoti savo kelio į Meką, bet Jis jus sulaikė,kad Jis galėtų priimti į Savo atleidimą tiems kuriems Jis atleis. Jei tie tikintis vyrai ir tikinčios moterys būtų atsitraukę nuo visų, Mes tikrai būtume nubaudę netikinčiuosius sunkia bausme. (48:26)

Moteris, yra labiau pažeidžiamos nei vyrai, todėl joms yra suteikta speciali apsauga:

„ Tie kurie, apšmeižia tyras,nepastebimas, tikinčias moteris yra prakeikti šiame pasaulyje ir po mirties; ir jiems yra sunki bausmė, tą dieną kai jų liežuviai ir jų rankos ir jų kojos paliudys prieš juos,parodys ką jie darydavo „ (24:24-5)

Vyrams ir moterims bus atlyginta vienodai pomirtiniame gyvenime:

„ Tuos kurie daro gerą, ar tai būtų vyras ar moteris, ir yra tikintysis, įžengs į rojų ir nebus nuskriausti nė trupučio“ (4:125)

„ Iš tikinčiųjų kurie elgiasi teisingai, ar tai būtų ar vyras ar moteris, Mes tikrai suteiksime tokiam. Tyrą gyvenimą; ir Mes tikrai atlyginsim jiems pagal skalę geriausių jų darbų.“ (16:98)

„Tas kuris daro gerą, ar tai būtų vyras ar moteris, ir yra tikintysis , tie įžengs į Sodą; tie bus aprūpinti ten be išmatavimų.“ (40:41)

„Tikintieji, vyrai ir moterys, yra vienas kito draugai. Jie mėgaujasi gėriu ir uždraudžia blogį ir laikosi Maldos ir moka ZAKAT(labdarą), ir paklūsta Allahui ir Jo Pasiuntinui. Tai yra tie kuriems Allahas turi malonę. Tikrai Allahas yra visagalis,išmintingas. Allahas pažadėjo savo tikintiesiems, vyrams ir moterims, Sodai po kuriuos upės teka, kur jie tvirtai gyvena, ir puikumu pasižyminčios Amžinybės Soduose, ir malonumas Allaho,kuris yra didžiausias atpildas iš visų. Tai yra aukščiausiasis trumfas.“ (9:71-72)

„ Kad Jis gali priimti tikinčiuosius, vyrus ir moteris, į Sodus po kuriuos teka upės,kur jie gyvens, ir kad Jis gali pašalinti jų blogumus iš jų; tai yra įvertinimas Allaho, yra aukščciausiasiso trumfas.“ (48:6)

„Jų Viešpatis atsakytų jų nuolankų prašymą. Aš nešvaistysiu jokio poelgio bet kurio besielgiančiojo taro jūsų, būtumet jūs vyras ar moteris. Jūs esat dvasiškai tokie patys.“(3:196)

„O Mano tarnai, nėra baimės jums šią dieną, nei jūs gėdesite. Įženkite į Sodą, jūs ir jūsų partneriai, puikiai ir džiaugsmingai.“(43:69-70)

„ Dangaus gyventojai bus džiaugsmingai užsiėmę tą dieną. Jie ir jų partneriai bus po šešėliu Allaho gailestingumo atsilošę ant pakeltų kušečių. Jie bus aprūpinti ten su vaisiais ir bet ko,ko jie pageidaus.“(36:56-58)

*„Tūrėk mintį dieną,ka tu pamatysi tikinktijį vyrą ir tikinčiają moterį , jų šviesą bėgančią prieš juos ir ant jų dešiniųjų rankų, ir jiems bus pasakyta, *Džiugi žinia jums šią dieną apie Sodus po kuriais teka upės, kur jūs gyvensite.Tai yra aukščiausiasis triumfas.“ (57:13)*

Šventasis pranašas buvo paskatintas siekti atleidimo už tikinčiuosias moteris ir už tikinčiuosius vyrus. (47:20)

FUNKCIJŲ ĮVAIROVĖ

Dieviškoji schema pateikia dieviškosios išminties įrodymus ir visus jos aspektus. Dvasiškai vyrai ir moterys yra tokie patys ir yra tolygus gavėjai Dievo malonės ir apdovanojimų, bet jų funkcijos nėra identiškos. Atsižvelgiant į šią funkcijų įvairovę atsiranda atitinkami skirtumai tarp jų gerbtinų sugebėjimų ir galimybių. Tai yra nurodyta Šventajame Korane, jame rašoma:

„ Mūsų Viešpatis ir Jis Kuris apdovanojo viskam pagal jų atitinkamus sugebėjimus ir tada pamokė juos jų tinkamų panaudojimų.“ (20:51)

„Dievas sumodeliavo žmoniją pagal tipą suprojektuotą Jo, negalima pakeisti kūrynių Alacho.“ (30:31)

Tušti ir pražūtingi yra visi bandymai iš vyro padaryti moterį ir iš moters vyrą. Kiekvienas turi jo ar jos atitinkamą funkciją, kurios atlikimas įtakoja orumą, malonumą, gyvenimo tikslo išpildymą bei gražumą.

Apmąstymas įvairovės vyrų ir moterų sugebėjimų atskleidžia jų funkcijų skirtingumą, kuris buvo suprojektuotas gamtos. Pavydzdžiui, moteris yra puikiai prisitaikiusi vaiko išnešiojimui, tuo tarpu vyras to nesugebėtų nes nėra tam sutvertas. Kita vertus, vyras yra puikiai tinkantis vadovauti karo lauke, o paskyrus moterį vadovauti kariuomenei karo

lauke prilygtų katastrofos pakvietimui. Tai nėra pranašumo ar žemesnės padėties klausimas, tai klausimas naturalių gebėjimų ir atitinkamo funkcionavimo.

Vaiko išnešiojimo funkcija priskiria tam tikrus apribojimus moterims, nuo kurių vyrai yra laisvi. Bet puiki motinystės garbė yra paskirta tik moterims, vyrai to negali trokšti. Vaikų auklėjimas ankstyvaisiais gyvenimo metais visų pirma yra motinos atsakomybė, tuo tarpu tėvo rolė šioje stadijoje yra tik pagalbinė palyginus su motinos. Tuo laikotarpiu vaikas instinktyviai ieško saugomo, jaukumo ir maitinimo pas mamą, o ne pas tėtį. Kai vaikas yra išpeiktas ar sudrausmintas mamos, jis nejaučia nepagarbos ir pagiežos jai, tuo tarpu sudrausmintas tėvo - jis tą jaučia. Ryšys kurį gamta sukūrė tarp motinos ir vaiko yra apibūdinamas, kaip nepalyginamai švelnesnis, nei tas kuris išsivysto tarp tėvo ir vaiko.

Moteris yra delikati ir pažeidžiama, ir jai reikia vyro stiprybės paramai bei apsaugai. Moteris gali būti priversta kažką daryti per prievarta, vyras negali būti priverstas prieš savo valią.

Kaip žmonos ir mamos - pagindinė ir normali moters aktyvumo sritis yra namai, kaip šeimos maitintojo - normali vyro veiklos ir atliekamų funkcijų sritis yra lauke. Socialinė Sistema kuri yra pagrįsta išmintimi ir gero darymu yra priežastis ir padeda išlaikyti santarvę ir balansą tarp šių dviejų. Islamas tvirtina tai daraș.

SANTUOKA

Aukščiausiasis santuokos tikslas Islame yra įgyti Allaho malonę - per tyrumą, išpildymą, pasitenkinimą ir rūšies pratesimą. Pavyzdžiui, pagal charasteristikas tikrų tikinčiųjų, tyrumo apsaugojimas per santuoką yra pabrėžtas kartu su griežtu ir nuolankiu maldos laikymusi, vengimo viso to kas tuščia ir niekinga, Zakat (tam tikros labdaros) mokėjimas ir budrumas tiesos ir sandorių.

“Jie yra tikrieji įpėdiniai kurie paveldės Rojų, kur jie gyvens” (23:11-12)

Taip pat yra norodyta:

“ Susitarkite dėl santuokų tų kurios yra našlės tarp jūsų, ir dorų/teisingų tarp tų kurios yra jūsų reguliuojamos/kontroliuojamosi,vyrų ir moterų. Jei jie bus neturtingi, Allachas suteiks jiems salygas iš Jo dovanos.” (24:33-34)

Šventasis pranašas pasakė:

“Vedybinis gyvenimas yra mūsų kelias, jis kuris nusisuka nuo mūsų kelio nėra vienas iš mūsų.”

Deje, vakaruose skaistybė nebėra laikoma dorybe, iš tikrųjų tai tapo gėda. Eksperimentinis gyvenimas kartu ir paleistuvavimas tapo norma. Iškrypimas ir gašlumas vedybiniame guolyje ir už jo ribų yra laikomas tikruoju sekso tikslu ir objektu. Moteris buvo pažeminta iki paprasčiausio seksualinio pasitenkinimo įrankio.

Pasak Islamo santykiai tarp vyro ir moters turėtų būti characterizuojami palankumu. Šventasis Koranas nurodo:

“Bendrauk su jomis maloniai. Jei tau nepatinka jos, gali būti, kad tau nepatinka kažkas į ką Allachas įdėjo daug gėrio.” (4:20)

Vedybinio gyvenimo santykių pobūdis gali būti vertinamas pagal Šventojo pranašo nurodymus:

“Kai jūs ateinate kartu, nuolankiai prašyk: O, Allachai, apsaugok mus nuo Šėtono, ir sulaikyk Šėtoną nuo ginčo objektų, kuriuos Tu mums gali paskirti.”

Kaip buvo minima, Šventasis Koranas apibūdina vyrą ir žmoną kaip drabužius vienas kitam (2:188); tai yra aiškinama, kad vyras ir žmona turi vienas kitą saugoti, palaikyti orumą ir būti tarsi vienas kito puošmena.

Islame visa vedybinio gyvenimo tema yra nagrinėjama iškeltu moralės ir dvasinės sąmonės lygiu, kuri atsitraukia nuo visų idėjų apie

vien tik kūniškuosius molonumus. Tai yra puikiai atvaizduojama toliau aprašytame pamokyme:

"Jie tavęs klausia, O pranaše, dėl bendravimo su jų žmonomis per jų mėnesinius ciklus. Pasakyk jiems: tai žalinga, tad laikykitės nuo jų per jų mėnesinius ciklus ir nesusidėkite su jom iki kol jos nebus švarios. Bet kai jos nusiprausė save švariai, bendraukite su jomis kaip Allachas jums įsakė. Iš tikrųjų, Allachas myli tuos kurie atsisuka į Jį pastoviai, ir Allachas myli tuos kurie yra švarūs ir tyri. Jūsų žmonos yra įdirbimas jums, tad priartėkite prie įdirbimo išmintingai ir pastatykite saugyklą gėrio sau. Būkite visada atidus savo pareigai Allachui, ir būkite tikri jūs sutiksite Jį. Duokite džiugias žinias tiems kurie tiki." (2:223-224)

Todėl, bet kuris veiksmas kuris gali neigiamai paveikti vaiko išnešiojimo tikimybes ir galimybes yra nepriimtinas. Tyrumo propogavimas ir *Taqwa* (Dievo baimingumo) visada turi būti laikomas mintyse. Viena iš maldų apie teisingumą Šventąjame Korane yra:

"Viešpatie, suteik mums mūsų sutuoktinių ir mūsų palikuonių ir pasigėrėjimą mūsų akių ir padaryk mus teisingumo modeliu." (25:75)

PAREIGOS IR ATSAKOMYBĖS VYRO IR ŽMONOS

Islamo sistemoje, santuoka yra civilinės prigimties susitarimas sudarytas iš viso rinkinio bendrų atsakomybių. Kad santuoka teisiškai galiotų būtinas viešas pareiškimas iš abiejų pusių laisva valia, sutikimas nuotakos tėvo ar globėjo, kurio pareiga yra užtikrinti ir apsaugoti nuotakos teises, ir susitarimas dėl kraičio dydžio kuris yra dažniausiai praprocingas būsimo vyro pajamoms. Kraitis yra sumokamas žmonai, tačiau neturėtų būti maišomas su kraičiu- kurį nuotakai duoda jos tėvai ar saugotojai.

Draudimai sudaryti santuoką yra aiškiai išdėstyti ir yra sektini pagal:

„Teisėtos jums yra tos kurios yra už šiu kategorijų, kad jūs siekiate jų vedyboms, pagalba savo nuosavybių, apsaugant save nuo lytinių santykių ne vedybiniame gyvenime. Naudą kurią gaunate iš jų - jūs joms mokate kraičiu kuris yra nekintamas,ir ten nebus nuodėmes tau atsižvelgiant į bet ką ką jus sutarsit bendrai po susitarimo del kraičio. Žinoma, Allachas yra Viską Žinantis, Išmintingas.“ (4:25).

Vyras ir žmona turi atitinkamus įsipareigojimus vienas kitam. Vyras yra šeimos maitintojas ir turi atsakomybę aprūpinti žmoną ir šeimą, tuo atveju kai išsiskiria nuomonė kaip tvarkytis namuose jis turi paskutinį žodį, kitaip viskas gali iškristi iš rankų ir šeima gali sugriūti.

„Žmonos turi teises atitinkamas toms kurias turi vyrai, apibusiškai lygias, tačuau tam tikrose situacijose, vyrai turės paskutinį žodį ir todėl mėgautusi privilegija. Alachas yra Galingas,Išmintingas.(2:229).

Atsižvelgiant į moterų fizinį silpnumą, jų delikatumą bei pažeidžiamumą, vyrai yra paskirti moterų globėjais.

„Vyrai yra paskirti moterų globėjais, pagerbiant kad Alachas padarė vienus iš jų pranašesnius už kitus, ir todėl ,kad vyrai išleidžia savo turtus. Taigi doros moterys yra paklusnios ir apsaugotos, su Alacho pagalba, svarbių žinių,kurias jos pasidalina su savo vyrais.“ (4:35)

Jeigu žmona yra pastoviai nepaklusni ir prieštaraujanti ir kyla pavojus šeimos taikai ir harmonijai - vyras turėtų padaryti pastabą žmonai. Jei tai nepasiteisina, jis gali laikinai pasitraukti iš santuokinės lovos. Galiausiai, jo paskutinė išeitis yra panaudoti lengvos formos bausmę. (4:35)

„Jei moteris pradėtų elgtis netinkamai ar abejingai link savo vyro, jiems nebus nuodėmęs siekti tarpusavio susitaikymo, nes susitaikymas yra geriausia. Žmonės yra linkę link godumo. Jei jūs esate

geranoriški vienas kitam ir atidus savo pareigai Alachui, žinoma Alachas yra gerai žinantis apie tai,ką jus darote"(4:129)

Jeigu susitaikymas per bendrą susitarimą būtų sudėtingas, reikėtų kreiptis į patarėjus, kaip yra sakoma:

„Jeigu suvoksit,kad yra pažeidimas tarp vyro ir žmonos, tada paskirkit arbitrą iš jo žmonių ir arbitrą iš jos žmonių. Jeigu jie trokšta susitaikymo, Alachas atneš santarvę tarp vyro ir žmonos. Be abejo Alachas yra Viską Žinantis,Viską Suprantantis."(4:36)

SKYRYBOS

Jeigu visos susitaikymo pastangos bus bevaisės - santuokos nutraukimas gali būti vienintelė išeitis, kuri palengvintų gyvenimą. Tačiau tūrėtų būti pažymėta,kad Islamas nežiūri į skyrybas palankiai. Šventasis pranašas yra pasakęs: Iš viso to kas yra leidžiama, pats nemaloniausias dalykas,pagal Alacho vertinimą yra skyrybos.

Skyrybos gali būti inicijuojamos vyro arba žmonos. Pastaruoju atveju tai turi būti atlikta teisiškai, kad būtų pilnai apsaugotos žmonos teisės.

Jei atsiranda nesutarimai, ir nepavyksta susitaikyti, vyras turi prisiekti susilaikyti nuo savo žmonos ir situacija turi būti išspresta per keturis mėnesius.

„Tiems, kurie prisiekia susilaikyti nuo savų žmonų, ilgiausias galvojimo periodas yra keturi mėnesiai; jei jie pasuks atgal link susitaikymo, tikrai Alachas yra Labiausiai Atleidžiantis, Visada Gailestingas;ir jeigu jie nuspręs dėl santuokos nutraukimo,Alachas yra Viską Išklausantis, Viską Žinantis.(2:227-228).

Yra sudarytas visas rinkinys taisyklių liečiančių santuokos nutraukimą. Taisyklės yra skirtos užtikrinti, kad skyrybų nebūtų griebiamasi lengva širdimi ar kai sutuoktiniai yra užvaldyti trumpalaikų emocijų.Tai tūrėtų būti ilgai apgalvotas veiksmas, ryžtingai nuspręstas atidžiai apsvarstant padarinius abiems šalims ir vaikams, jei jų yra santuokoje. Dėl šio požiūrio procedūra yra šiek tiek prailginta, kad šalys turėtų galimybę neskubant apgalvoti susitaikymo galimybę, prieš skyryboms tampant neatšaukiamomis.

„Skyrybų atšaukimas gali būti pareikštas tik du kartus; po kurių susitaikymas tūrėtų būti patvirtintoje formoje, arba galutinis išsiskyrimas su gėrybėmis.Yra neteisėta atimti bet ką kas buvo duota jūsų žmonoms, nebent tai būtų atvejis kuriame žmona reikalauja skyrybų be jokių vyro įsipareigojimų nevykdymų ir jie bijo, kad negalės laikytis ribų kurios buvo paskirtos Alacho,jei jie ir toliau tęs jų ryšius. Tokiu atveju nebus nuodėmes nei vienam iš jų, apsižvelgiant į tai, ką žmona gali grąžinti jų bendro susitarimo būdu. Tai yra apribojimai,kuriuos paskyrė Alachas, taigi neperženkite jų, kas peržengs apribojimus nustatytus Alacho, yra tie kurie yra nusidėjeliai. (2:230)

Kitas skubotų skyrybų patikrinimas yra:

„Jei vyras išsiskirs su žmona trečią kartą, skyrybos taps neatšaukiamomis, ir ji nebus teisėta žmona jam po to, nebent tuo atveju jei ji susituoks su kitu vyru ir jis taip pat su ja išsiskirs arba numirs. Tokiuose nenumatytuose atvejuose, nebūtų nuodėmės, jiems sugrįžti pas vienas kitą, su sąlyga, kad jie bus tikri, kad dabar galės laikytis nustatytų Alacho apribojimų. Tokie yra apribojimai paskirti Alacho, kuriuos Jis padaro aiškius žmonėms kurie turi žinių (2:231)

„Atšaukiamų skyrybu atveju, kai ateina galas paskirto laukimo periodo, tūrėtų būti susitaikymas patvirtinta forma arba galutinis išsiskyrimas patvirtintoje formoje; bet nebandykite sulaikyti tokių moterų siekdami pasunkinti jų dalią. Kas tai daro, tikrai daro sau bloga. Neniekink Alacho įsakymų, ir turėk galvoje paslaugą kurią Alachas jus

apdovanojo ir kad Jis nusiuntė jums Knygą ir Išmintį, pagal kurią jis jus ragina. Atkreipkitą dėmesį į pareigą Alachuii ir būkite tikri, kad Alachas puikiai žino visus dalykus.(2:232)

„Kai jūs išsiskyriate su savo žmonomis ir jos pasiekia jų laukimo laikotarpio pabaigą ir skyrybos tampa neatšaukiamomis, netrukdykite joms vesti kitų vyrų,jeigu jie sutaria tarpusavyje priimtina elgsena. Tai yra įspėjimas kiekvienam iš jūsų, kurie tiki Alachu ir Paskutiniąja Diena. Tai yra labiausiai palaiminta jums ir tyriausia.Alachas žino ir jūs nežinote.(2:233).

„Išsiskyrusios moterys palauks, dėl savęs, tris mėnesius. Nėra teisėta joms paslėpti tai ką Alachas galėjo sukurtų jų įščiose, jei jos tiki Alachu ir Paskutinia Diena. Jei jų vyrai trokštų susitaikymo šiuo laikotarpiu, jie tūrėtų tvirtesnę teisę išlaikyti santuoką negu, kad ji būtų negryžtamai nutraukta.(2:229)

Jeigu vyras ir žmona kartu susitaiko po atšaukiamų skyrybų paskelbimo, paskelbimas būtų atšauktas visiškai.

„Žmonos, kurios kurios pergyvena savo vyrus, turės palaukti galvodamos apie save keturis mėnesius ir dešimt dienų, ir kai jos sulaukia to periodo pabaigos, nebus jokios kaltės jums dėl nieko ką jos darys su savim atsižvelgiant į tai kas yra teisinga. Alachas žino, ką jus darote.“ (2:235)

„Nebus jokios kaltės jums, jei užsiminsite apie santuokos pasiūlymą išsiskyrusiai moteriai ar našlei, ar turėsite šį ketinimą savo mintyse. Alachas žino, kad jūs galvosite apie jas šiuo atžvilgiu, bet neįženkite į jokį slaptą įsipareigojimą su jomis, be perdavimo tam tikros nuorodos apie savo ketinimus. Tačiau, nenuspręskite dėl santuokos iki kol nebus pasibaigęs laukimo periodas. Būkite tikri, Alachas žino kas yra jūsų mintyse, tad būkite atidus Jam. Žinokite, taip pat kad, Dievas yra Labiausiai Atleidžiantis, Pakančiausias.“ (2:235).

„Tie iš jūsų kurie miršta, palikdami savo toliau gyvenančias našles, palikimas našlių tūrėtų būti aprūpinimas metams be jų išgujimo iš santuokinių namų. Jei jos išvyks iš ten savo noru ar pasibaigus laukimo laikotarpui, ten nebus kaltės jums dėl jokio tinkamo dalyko kurį jos daro rūpindamosis savimi. Alachas yra Galingas, Išmintingas.“ (2:241)

„Išsiskyrusioms moterims taip pat bus numatytas aprūpinimas pagal tai kas yra teisinga. Tai yra įsipareigojimas privalomas doriems.(2:242)

„Nebus nuodėmės jei atsiras poreikis išsiskirti su moterimis kurios nebuvo paliestos ir kurioms nebuvo paskirtas joks fiksuotas kraitis. Tokiais atvejais, numatykite joms aprūpinimą – gausų pagal jūsų išteklius, ar menką atitinkamai pagal jūsų išteklius – aprūpinimas tampa papročiu. Tai yra įsipareigojimas privalomas doriems. (2:237)

„ Jei jūs išsiskirsite su jomis prieš jas paliečiant, bet jei jau turite nustatytą kraitį joms, tada duokite joms pusę to ką kas buvo sutarta, nebent jos atleis nuo to arba globėjai atleistų nuo to, arba jei vyras pats savanoriškai nuspręstų sumokėti sumą viršijančią pusei sumos.Kad ji tūrėtų nuo to atleisti arba tu turėtum sumokėti didesnę sumą, priklausomai nuo konkretaus atvejo kuris būtų arčiau teisingumo. Neapleiskit bet kokios progos elgtis geranoriškai vieni su kitais. Tikrai, Alachas mato ka jūs darote.“(2:238)

„Skyrybu atveju, motinos bus atsakingos maitinti savo vaikus motinos pienu pilnus dvejus metus, tais atvejais kai būtų norima pabaigti žindymą; ir vaiko tėvas būtų atsakingas už mamos išlaikymą tuo periodu atitinkamai pagal naudojimą. Niekas negali būti apsunkintas už jo gebėjimų ribų. Nei viena motina nebus priversta kentėti savo vaiko sąskaita, ir joks tėvas nebus priverstas kentėti savo vaiko sąskaita, ir tokia pat priedermė yra jų įpėdinui. Jei tėvai sutartu bendru susitarimu dėl vaiko atjunkymo, jiems nebus jokios kaltės. Jei jūs norėsite įdarbinti žindyvę savo vaikams, ten nebus jokios kaltės jums, su sąlyga, kad su apmokėjote tiek kiek susitarėte sumokėti sąžiningai. Visada būkite atidus

savo pareigoms Alachui ir būkite tikri, kad Alachas mato ką jūs darote.“ (2:234)

Visa tai yra apibendrinama taip:

„ O Pranaše, kai tu išsiskirsi su savo žmonomis, stebėk laikotarpį kuris yra paskirtas padaryti skyrybas veiksmingomis ir paisyk laikotarpio ir būk atidus paeigomis kurias paskyrė Alachas, tavo Viešpats. Nenugrežk jų nuo jų namų; taip pat netūrėtų jos išvykti iš ten tuo laikotarpiu, nebent jos yra kaltos dėl nusižengimo dorybei. Tokie yra apribojimai nustatyti Alacho. Kas peržengs šiuos nustatytus Alacho apribojimus, pats sau pakenks. Laukimo periodas yra nustatytas dėl to, kad tu nežinai, kad Alachas gali per tą laiką atskleisti kažką naują.“ (65:2)

„Kai jos sulaukia laukimo periodo nustatytos pabaigos, tada išlaikykite jas tinkamu būdu arba išsiusk jas tolyn tinkamu būdu, ir paskirkite du žmones iš jūsų kaip liudininkus; ir turėkite tikrus liudininkus, Alacho labui. Tai yra įspėjimas tiems,kurie tiki Alachu ir Paskutine diena.“ (65:3)

„Numatytasis laikotarpis toms jūsų žmonoms kurios prarado savo mėnesinius ciklus dvejonės atveju yra trys mėnesiai, taip pat ir toms kurios dar neturėjo menesinių ciklų. Tuo atveju kai jos laukiasi, numatytasis laikotarpis yra iki vaiko gimimo.“(65:5)

„Numatytuoju periodu apgyvendink jas savo namuose, pagal savo lėšų galimybes; ir netrukdyk jų ir nekurk sunkumų joms. Jei jos laukiasi aprūpink jas iki vaiko gimimo. Jei jos žindys tavo vaiką, sumokėk joms kompensaciją ir išspręskite reikalą tarp saves teisingai, bet jei susidursite su sunkumais tarp savęs, tada leiskite kitai moteriai žindyti vaiką. Leisk tam, kurio lengvos aplinkybės išleisti pagal jo išteklius, ir leisk tam kurio pragyvenimo ištekliai skurdesni išleisti iš to ką Alachas jam suteikė. Alachas nereikalauja nei iš vieno daugiau nei Jis jam davė.

Tiems kurie kenčia sunkumus Alachas netrukus jiems palengvins.(65:7-8)

POLIGAMIJA

Žmonų gausybė nėra specifiškai uždrausta Dieviškuoju įsakymu jokioje religijoje. Nepaisant to, islame galimas žmonų kiekis yra ribotas. Islamas leidžia turėti daugiau nei vieną žmoną, bet riboja jų skaičių iki keturių. Šis leidimas yra galimas tik tuo atveju jei įmanoma teisingai elgtis su visomis žmonomis:

„Bet jei jūs jaučiate, kad negalėsite teisingai elgtis tarp jų, tada veskite tik vieną.“(4:4)

Esant daugiau nei vienai žmonai teisingas elgimasis su jomis reiškia sugebėjimą išlaikyti lygybę jų išlaikymo, aprūpinimo klausime bei skirti tiek pat laiko visoms žmonoms. Turimi omenyje tik tokie aspektai kuriuos galima paskirstyti lygiai. Lygybė nėra priskirta tokiems dalykams kurių žmogus negali kontroliuoti, pavyzdžiui: emociniam prisirišimo laipsniui ir polinkui. Tai yra atmetama pagal bendrąjį principą:

„Dievas nereikalauja nei iš vieno to kas yra virš jo galimybių.“(2:287).

Bet taip pat yra ir konkretus paaiškinimas:

„Jus negalite palaikyti idealaus emocinio balanso tarp savo žmonų, kad ir kaip to norėtumet, bet linkstate daugiau prie vienos, palikdami kitą įtampoje. Jeigu palaikysite santarvę ir būsite atidūs savo pareigai Alachui, tikrai Alachas yra Labiausiai Atleidžaintis, Visada Gailestingas.“(4:130).

Kai kurie šiuolaikiniai musulmonų rašytojai, nerimaujantys ir trokšdami gauti malonę iš vakarų bandė teigti, kad poligamija buvo

leidžiama su sąlyga, kad elgimasis su žmonomis bus tolygus. (4:4) ir lygybė buvo pareikšta naįmanomu pasiekimu (4:130), tai reiškia, kad leidimas to pasekoje buvo atšauktas. Šita interpretacija yra visiškai klaidingai suprasta ir yra absoliučiai napagrįsta. Tekstas 4:130 aiškiai numato pliuralizmo (daugiau nei vienos žmonos tūrėjimo) sektinumą. Be to 4:130 nubuvo paaiškinta Šventojo Pranašo (ramybė jam) arba jo kompanijonų kaip atšaukimas leidimo suteikto 4:4. Taip pat tokia interpretacija niekada nebuvo rekomenduotina musulmonų teisininkų.

Tiesa yra tokia, kad kai poligamija yra apibrėžta ir apribota islamo tampa prietaisas sukurtas aukščiausios išminties - moralės vertybių ugdymui ir tyrumo apsaugai abiejų: vyrų ir moterų. Tai gali būti apibūdinamas kaip naudingas moralinis ir kultūrinis apsaugos vožtuvas. Dėl tokio apsauginio vožtuvo trūkumo, visuomenės kurios siekia užtikrinti griežtą monogamijos sistemą buvo suplėšytos paleistuvavimo, homoseksualumo, lesbietiškumo bei gyvuliškumo. Neapibrėžtas seksualinis mėgavimasis tapo norma tarp jų, ir net nesulaukia moralinio pasmerkimo.

Moralinė linija turi būti nubrėžta ne tarp monogamijos ir poligamijos, bet tarp reglamentavimo ir nukrypimo nuo normos. Neesant moralinio susilaikymo, tiek monogamija tek poligamija gali būti piknaudžiaujama. Tai yra santykių bruožas, kuris išaukština arba sumenkina juos. Kaip ir anksčiau buvo paminėta - pagrindinis santuokos tikslas Islame yra Alacho malonės gavimas. Islamas atskleidžia naudingą visų gabumų ir sugebėjimų vystymą per išmintingą reglamentavimą ir panaudojimą ir nepripažįsta bei pasmerkia jų slopinimą ir atmetimą.

Ankstyvaisiais Islamo metais, atsakant į dieviškąjį šaukimą, ypač vyrų atveju kai gyvenimas galėjo būti lengvai prarastas. Daugelis žuvo Mekoje, dar daugiau žuvo Medinoje ir kitose mūšio vietose. Nors moterys nebuvo išimtis, bet palyginus tik kelios iš jų buvo pakviestos padaryti ekstremalią auką. To pasekoje, moterų skaičius tarp musulmonų augo neproporcingai greitai lyginant su vyrais. Našlės ir našlaičiai, vyrai ir moterys tūrėjo būti aprūpinti. Apsaugojimas moralinių ir dvasinių

vertybių, šiomis sąlygomis, padarė poligamiją pareiga ir pasiaukojimu ir tikrai ne privilegija.

Buvo ir kitų aplinkybių kurios buvo asmeninės, socialinės, politinės-religinės, kurios paskatino poligamiją. Dabartiniais laikas sąlygos pasikeitė ir monogamija, išskyrus Afriką, tampa labiau taisykle; bet visur išskirtinais atvejais moralinės aplinkybės vis dar reikalauja turėti daugiau nei vieną žmoną. Islamas sudaro sąlygas tokiems vienetiniams atvejams.

Tarp musulmonų jokia gėda nėra asocijuojama su poligamija; tai yra taip pat garbinga kaip ir monogamija ir nėra jokios diskriminacijos tarp žmonų ir vaikų.

MAMA

Mamai yra priskiriama didelės garbės pozicija islame. Meilė, atsidavimas ir švelnumas tėvams ir ypatingai mamai, yra pakartotinai pabrėžiamas Šventąjame Korane:

„ Mes busime laimingi žmogumi,vyru kuris yra geranoriškas tėvams“ (29:9).

„ Sakyk, o pranaše: Ateik,leisk man atkartoti tai ką jūsų Viešpats įsakė, kad tu neasocijuotum nieko kaip Jo partneriu; kad tu geraširdiškai elgtumeis su savo tėvais“ (6:152)

„Garbink Alachą ir asocijuok nieką su Juo, ir būk geranoriškas tėvams“ (4:37).

„ Jūsų Viešpats įsakė, kad jūs garbintumėte nieką tik Jį, ir įtvirtino gerovę rodomą tėvams. Jei kuris iš jų ar abu pasiektų seną amžių tavo gyvenime, niekados nesakyk: Ah..(neparodyk savo nusivylimo) jiems, nebark jų, bet visad kalbėk švelniai su jais; būk nuolankiai švelnus su jais ir melskis: Viešpatie, pasigailėk jų, kaip ir jie mane maitino kai aš buvau mažas.(17:24-25).

„ Mes įpareigojome,kad žmogus rūpintusi savo tėvais: Būk dėkingas Man ir savo tėvams; pas Mane yra paskutinis sugryžimas. Jo

motina neša jį fizinėje kančioje po kitos fizinės kančios ir jo nujunkymas tesiasi du metus. (31:15).

„Mes įsakėme žmogui elgtis geranoriškai su savo tėvais. Jo motina jį išnešioja kančiose ir skausme ir pagimdo jį skausme; ir jo išnešiojimas ir atjunkymas trunka virš trisdešimt mėnesių. Kai jis pasiekia pilną brandą būdamas keturiasdešimt metų nuolankiai prašo: Viešpatie išpildyk mano prašymą...kad aš galėčiau dėkoti Tau už turtą, kuri Tu man suteikei ir mano tėvams, ir kad galėčiau teisingai elgtis, ir kad suteikčiau Tau malonę, ir padaryčiau mano palikuonis teisingus... Aš kreipiuosi į Tave ir tikrai esu Tavo paklusnus tarnas.“ (46:16).

Šventasis pranašas priminė:

„ Geriausi iš jūsų yra tie, kurie elgiasi geriausiai su savo šeimos nariais.“

„Rojus guli po tavo motinos kojomis.“

„Jis kuris užaugina savo dukras gerai, ir nepadaro jokio išskirtunumo tarp jų ir jų sūnų, bus šalia manes Rojuje.“

EKONOMINĖ MOTERS POZICIJA

Iš didžių tikejimų, Islamas buvo pirmasis paskyręs moteriai ekonominės nepriklausomybės poziciją. Yra gerai žinoma, kad Jungtinėje Karalystėje iki 1882, kai pirmosios Ištekėjusios Moters Nuosavybės įstatymas buvo priimtas Parlamento, iki to laiko ištekėjusi moteris negalėjo turėti savo nuosavybės, atskirai nuo vyro. Bet kuri nuosavybė, kurią tūrėjo netekėjusi moteris (femme sole) turėjo būti priskiriama automatiškai vyrui po santuokos. Po šimto metų to pėdsekai vis dar yra juntami tam tikruose Britų teisės aspektuose, kuris iliustruoja vedusios moters pozicija kaip priklausomą nuo jos vyro.

Islame nepriklausoma moters ekonominė pozicija buvo sukurta nuo pat pradžių. Buvo minimas vyro įsipareigojimas susitarti su žmona, kurio pasekoje žmona gautų proporcingai vyro turimoms pajamoms dalį,

ištekant. Šitas susitarimas yra vadinamas kraitis (Mehr). Jei vyras numirtų nesumokėjęs žmonai kraičio, tai būtų traktuojama kaip skola ir būtų išskaičiuojama iš jo palikimo, suteikiant prioritetą visų kitų vyro turimų skolų atžvilgiu. Papildomai, našlė turi teisę dalytis vyro namais, kas yra reglamentuojama istatymo.

Bet kuri nuosavybė kurią moteris gali gauti savo pastangomis, ar paveldėti ar gauti kaip palikimą ar dovaną, priklauso jai, nepriklausomai nuo jos vyro. Ji gali paprašyti savo vyro valdyti tai, bet jei ji pasirenka valdyti ir administruoti tai pati, jis negali kištis į jos valdymą ar administravimą.

Ištekėjusi moteris, kuri turi savo pajamų, ir daugelyje atveju turi, prisideda prie šeimos išlaikymo dalymi ar visu savo asmeniniu turimu turtu, bet nėra įpareigota to daryti. Šeimos išlaikymas yra visapusiška vyro atsakomybė, net ir tuo atveju kai žmona turi daugiau pajamų už vyrą.

Tai yra gerai atvaizduojama toliau aprašytame atsitikime. Šventasis pranašas, ramybė jam, vieną kartą paragino moteris aukoti labdarai iš savo pačių nepriklausomų nuo vyro lėšų. Todėl, dvi moterys , abi vardu Zainab, viena iš jų žmona gerai žinomo kompanijono Abdullah bin Masood, atėjo pas jį ir pasakė,kad jų gerbtinų vyro pajamos buvo ribotos, bet jų pačių buvo atitinkamai geresnės. Ar tai būtu dvasinis nuopelnas jei jos padėtų savo vyrams iš jų pačių pajamų? Šventasis pranašas patvirtino, kad išleidimas turtų ant savo vyro būtų vertas dvigubo pagyrimo, nes tai būtų įvertinta ir kaip labdara ir kaip malonė giminaičiams.

Šventasis Koranas įspėja:

„ Nepamirškite,kad Alachas padarė kai kuriuos iš jūsų viršesnius už kitus. Vyrai turės porciją to ką jie uždirba ir moteris turės porciją to ką jie uždirba. Prašyk Alacho vienintelio Jo atlygio Tikrai Alachas turi idealias žinias apie visus dalykus.“(4:33).

„ Visiems kurie palieka palikimą Mes paskyrėme paveldėtojus, tėvus, artimus gimines ir taip pat vyrus ir žmonas, su kuriais esate

susaistyti atsakingais saitais. Taigi duokite jiems visiems jų paskirtas dalis. Tikrai, Alachas mato visus dalykus.“ (4:34).

Islamiškoji įpėdinių ir paveldėjimo sistema, sudaryta 4:12-13 ir 177, taikosi į platų nuosavybės paskirstymą. Jei žmogus numirtų palikdamas savo toliau gyvenančius tėvus, žmoną ar vyrą, sūnus ir dukteris, jie visi pasidalytų paveldėjimą. Pagrindinė taisyklė yra ta,kad vyriškosios giminės atstovų paveldėjimo dalis yra dviguba moteriškosios giminėms atsvovių skirtos dalies atžvilgiu, to pačio laipsnio santykių. Šiame įstatyme nėra jokios diskriminacijos prieš moteriškosios giminės paveldėtojas turint omenyje,kad jų vyrai turi pareigą aprūpinti šeimą, tuo metu moteris tokios pareigos neturi. Praktikoje ši taisyklė išeina į naudą paveldėtojoms kurios yra moterys.

Musulmonai negali atsikratyti daugiau nei vienos trečiosios savo turimų pajamų testamento pagalba. Palikimai, ar tai būtų labdarai ar ne paveldėtojų naudai, negali peržengti vienos trečiosios visų turimų pajamų . Taip pat negali negali būti paveldėtojo dalis padidinta ar sumažinta testamento pagalba. Nėra vietos diskriminacijai tarp paveldėtojų pagal Islamiškąją paveldėjimo sistemą, kaip pavyzdžiui,pirmenybės teikimas ar išbraukimas moterų iš palikimo.

Nurodymas sukurtas siekiant apsaugoti liudijimo išlaikymą susijusį su civiliniais veiksmais, kuris reikalauja, kad tie veiksmai būtų užrašyti raštiškai, kartais yra per klaidą panaudojamas kaip diskriminacijos įrodymas prieš moteriškosios lyties paveldėtojas. Nurodymas yra aprašomas toliau:

„Pasirūpinkite dvejais liudininkais iš jūsų vyrų, ir jeigu du vyrai nebūti pasiekiami, tada vieną vyrą ir dvi moterys,iš kurių tu norėsi,kad jos būtų liudininkės,kad jei betkuri iš dviejų moterų būtų pavojuje pamiršti, kita galėtų jai atnaujinti jos atmintį“ (2:283)

Čia nėra nė menkiausio lašo diskriminacijos. Normali taisyklė yra ta, kad moterys būtų apsaugotos nuo nenumatytų atvejų, kai jos turi dalyvauti kaip liudininkės teisiniuose procesuose. Todėl, paprastai moteris netūrėtų būti reikalaujama patvirtinti dokumentą, kuris

registruoją sandorio patvirtinimą. Ši taisyklė gali būti sušvelninta nepaprastos padėties atveju. Bet tada, kitas sunkumas iškiltų. Vyriškųju liudytojų atveju, jų atminties atgaivinimas apie sandorį dažniausiai būna atnaujintas,kai jie buna susitikę socialiai ir būna prisimintas dėl vienos ar kitos priežasties. Tuo atveju kai sandorio sudarymas yra patvirtintas vieno liudininko vyro ir vienos liudininkės moters, pagal Islamo socialinę sistemą, kuri yra dabar vertinama, moteris liudininkė nedažnai tūrėtų galimybę susitikti su kitu liudininku, kuris buvo vyras ir pasikalbėti su juo apie tai, todėl būtų mažiau šansų, kad jos atmintis būtų atgaivinta. Siekiant įveiktį šį galimybės trūkumą, yra protingai nustatyta , kad kur tik vienas liudininkas vyras yra pasiekiamas, dvi moterys liudininkės gali būti pakviestos liudyti, tiesioginiais teksto žodžiaism viena galėtų atgaivinti kitos atmintį.

Ši nuostata yra susijusi tik su įrodymų išsaugojimu ir nenagrinėja svarbumo, kuris būtų priskirtas prie liudijimo vyro ar moters. Vaizdingas paaiškinimas gali padėti išpręsti bet kokias abejones susijusias su šiuo klausimu. Darykite prielaida,kad sandoris, kuris yra įrašytas dokumente ir patvirtintas vieno vyro ir dviejų moterų liudytojų tampa ginčo priežastis, kuris yra pateikiamas teisminiam sprendimu. Tada yra atrasta, kad viena iš dviejų moterų liudininkių per tą laiką numirė. Vyras liudininkas ir išgyvenusi moteris liudininkė yra apklausti teisme ir teisėjas išsiaiskina,kad atitinkamai jų sandario sąlygos ne visišai atitinka. Bet jis labai stipriai tiki, atsižvelgdamas į visus susijusius veiksnius, kad liudijimas moters liudininkės yra labiau patikimas nei vyro liudininko. Šiuo atveju, tai būtų paprasta pareiga remtis moters liudininkės liudijimu, o ne vyro liudytojo. Negali būti net klausimo dėl diskriminacijos teikimo pirmenybę moteriai ar prieš ją.

VYRŲ IR MOTERŲ APSAUGOJIMAS

Vyrai ir moterys yra dieviškasis atlyginimas vienas kitam ir todėl turi būti branginami, kaip priemonė išpildyti savo gyvenimo tikslą ir gauti Dievo malonę. Tas, Kuris sukūrė juos abu gerai žino jų silpnybes ir jų stipriasias puses, ir Jis, suteikė Savo Malonę, ir pateikė užtektinai pamokymų norint apsaugoti juos nuo jų silpnybių ir siakiant puoselėti jų

stipriasias puses. Dėl šių nurodymų nesilaikymo atsiranda nesėkmė ir žlugimas, o jų griežtas ir kruopštus laikymasis suteikia gyvenima kupiną džiaugsmo ir pilną ramybės.

Šventasis Koranas teigia:

„ Tikrai, Mes sukūrėme žmogų ir Mes gerai žinome kas užpuola jo protą.“(50:17)

„Mes sukūrėme žmogų iš spermos lašelio turinčio dieviškųjų savybių, kad Mes galėtume jį išbandyti; taigi Mes padarėme jį girdintį ir matantį, ir Mes porodėme jam kelią.Jis arba vertina ir seka tai, arba yra nedėkingas ir tai atstumia.“ (76:3-4).

Vyro protas gauna įspūdžius per klausą, matymą ir kitus jutimus, ir paskatina jį dorybei arba nuodėmei. Jis todėl yra įspėtas:

„ Sek ne tai ko tu nežinai, nes ausis, akis ir protas bus pakviesti atsiskaityti.“(17:37)

Taigi pojūčiū slopinimas ir pastovus budrumas jiems, yra teisumo pagrindas. Šventasis pranašas buvo įsakytas:

„Įsakyk tikintiems vyrams slopinti savo išvaizdą ir saugoti savo pojūčius. Tai yra jiems skaisčiau . Tikrai, Alachas yra gerai žinantas to ką jie daro. Įsakyk tikinčiosioms moterims prislopinti savo išvaizdą ir saugoti savo pajūčius, ir neatskeisti jokios dalies savo grožio ar jų puošmenų, išskyrus tuos kurie neišvengiamai akivaizdūs. Jos tūrėtų uždengti savo galvos uždangalais savo krūtis, ir netūrėtų atskleisti jokios savo grožio dalies ar jų puošmenos išskyrus savo vyrams, ar savo tėvui ar savo vyro tevui, ar savo sūnums, ar jų vyro sūnums, ar jų broliams, ar jų brolių sūnums, ar jų sesių sūnums, ar tarnaitėms, ar tokiems palydovams kurie neturi moteriško troškimo, ar tokiems vaikams kure nežino apie santykius tarp lyčių;

Taip pat netūrėtų eiti tokia maniera, kuri atskleistų tokią jų puošmeną kurios netūrėtų atskleisti. Atsisuk į Alachą, visi kartu, O tikintieji, kad jūs klestėtumėte.“(24:31-32)

„O jūs,kurie tikite, leiskite savo patarnautojams ir tiems kurie dar nepasiekė brandos, atsiklausti taves tris kartus prieš įeinant: prieš aušros maldą, ir kai paliksi savo drabužius vidudienį ir po vakaro maldos. Tai yra trys privatumo periodai tau. Už jų ribų nėra jokių apribojimų tau ar jiems, kai kurie iš jūsų turi progą rūpintis kitais. Todėl Alachas išaiškina Jo įsakymus tau. Alachas yra Viską Žinantis, Išmintingas.“ (24:59)

„Kai tavo vaikai pasiekia brandą jie turi klausti papraštyti įeiti tokiomis pačiomis manieromis kaip ir jų vyresnieji. Todėl Alachas detaliai išaiškina Jo įsakymus tau. Alachas yra Viską Žinantis, Išmintingas.“(24:60)

„ Nėra kaltės vyresnėms moterims, kurios yra praleidusios santuokinį amžių, jei jos guli be savo išorinių dangalų tačiau nerodo savo atributų. Bet būtų geriau joms saugoti save. Alachas yra Viską Girdintis,Viską Žinantis.“ (24:61).

Šventojo pranašo žmonoms yra nustatytos tam tikri specialūs nurodymai, kurie gerai išdėstė gero elgesio idealą ir tūrėtų būti sektini visų kitų tikinčiųjų moterų:

„ Sakyk,O Pranaše savo žmonoms: Jei tu trokšti gyvenimo šitame pasaulyje ir jo puošmenų, tuomet ateik, Aš aprūpinsiu tave ir nusiusiu tave gražiu būdu. Bet jei tu trokšti Alacho ir Jo Pasiuntinio ir Namų Pomirtiniame gyvenime, tada Alachas paruošė tiems kurie vykdys Jo įsipareigojimus pilnai, puikų atpildą. Pranašo žmonos, bausmė toms iš jūsų kurios parodys akivaizdų nepadorumą bus dvigubai didesnė. Tai yra lengva Alachui. Bet kuri iš jūsų kuri yra visiškai paklusni Alachui ir Jo Pasiuntiniui ir elgiasi teisingai, Mes padvigubinsime jos atpildą, ir Mes paruošime garbingą aprūpinimą jai.“ (33:29-32).

„Pranašo žmonos, saugokit savo orumą, jūs ne tokios kaip kitos moterys. Taigi, kalbant paprasta, tiesia kalba, kad ne jis,kurio protas yra ligotas galėtų susidaryti blogą vaizdą; ir visada sakyk gerą žodį. Pasilik

namuose ir nepasirodyk maniera nežinančiu moterų jųneišmanymo dienose, ir laikytis maldos sakymo ir mokėk Zakat[labdarą] ir paklusk Alachui ir Jo pasiuntinui. Alachas trokšta pašalinti iš tavęs visą nešvarumą, O Nariai Namų Ūkio, ir išgryninti jus visiškai. Prisiminkite tai, kad yra kartojama jūsų namuose apie Alacho Ženklus ir išmintį. Tikrai, Alachas yra Žinovas pačių smulkiausių dalykų.“(33:33-35)

Ankščiau išdėstytos gairės yra sukurtos siekiant apsaugoti aukščiausius gero elgesio standartus vyrams ir moterims,ir kad jie visad tūrėtų elgtis oriai ir save reguliuoti visose situacijose. Nuosaikumas,kuklumas ir tyrumas yra išskirtiniai Islamo visuomenės ženklai. Laisvi ir neribojami maišymaisi tarp lyčių yra uždrausti. Tam tikras padorumo laipsnis yra reikalaujamas iš vyrų ir moterų. Doroji lytis turi būti apsaugoti nuo visų prievartos pavojų. Kaip ir yra įsakyta:

„O Pranaše, įsakyk savo žmonoms ir dukroms ir moterims tikinčiųjų, kad kai jos išeina, jos tūrėtų nuleisti savo išorinius apsiaustus nuo savo galvų and jų veido. Tai padarys galimybę joms būti išskirtinoms, taigi jos nebus užpultos. Alachas yra Labiausiai Atleidžiantis ir Visada Gailestingas. (33:60).

Neribotas ir neraglamentuotas bendravimas tarp vyrų ir moterų, taip pat pačių moterų bandymas pritraukti vyrus - tapo vakarų visuomenės pražūtimi. Bet koks kuklumo ir tinkamų manierų svarstymas buvo pastumptas į šalį ir visos senos didžiai gerbiamos vertybės yra niekinamos ir yra pajuokiamos. Tai yra ypatingo svarbumo klausimas, nes dalis vakaruose gyvenančių musulmonų nesugebėjo atsispirti šitai pražūtingai tendencijai kuri vyrauja vakaruose. Reikėtų nuoširdžiai tikėtis,kad grėsmė atsirandanti iš šios mąstymo linijos ir elgesys greitai bus atpažintas ir nauda islamiškųjų vertybių bus vertinama ir to pasekoje jos bus griežčiau laikomasi.

PAPILDOMOS ŠVENTOJO PRANAŠO TRADICIJOS

❖ AdMu‘awiah ibn Haidah pasakoja: Aš paklausiau Šventojo pranašo: „Kokia yra žmonos teisė prieš vyrą?“ Jis pasakė: „Pamaitink ją, kai pats maitiniesi, aprenk ją, kai pats rengiesi, nesmog jai į veidą, nešmeižk jos ir neatsiskirk nuo jos nebent būtumėt namuose. (Abu Daud)

❖ Abu Hurairah pasakoja, kad Šventasis pranašas pasakė: Pats tobuliausias tikintysis tikėjimo klausimu yra tas, kurio elgesys yra geriausias, ir geriausi iš jūsų yra tie, kurie elgiasi geriausiai su savo žmonomis. (Tirmidhi)

❖ Abdullah ibn Amr ibn‘As pasakoja, kad Šventasis pranašas pasakė: Pasaulis yra aprūpinimas ir geriausias aprūpinimas pasaulio yra gera moteris (Muslim)

❖ Ayesha pasakoja: Moteris atėjo prašyti išmaldos su dviejomis mažomis dukromis. Aš negalėjau nieko kito surasti kaip tik vienintelę datulę, kurią aš jai daviau. Ji ją padalino tarp savo dukrų ir pati nevalgė nė kiek. Tada ji atsistojo ir išėjo. Kai Šventasis pranašas atėjo, aš jam apie tai papasakojau. Jis pasakė: tas kuris stengiasi dėl dukrų ir elgiasi su jomis gerai suras, kad jos taps jo apsauga nuo ugnies. (Bokhari ir Muslim)

❖ Abu Shuraih Khuwailad ibn Amr Khuzai pasakoja, kad Šventasis pranašas pasakė: Alachai, aš paskelbiu,kad yra nuodėmingas bet koks nesugebėjimas apsaugoti teises dviejų silpnųjų: našlaičių ir moterų. (Nisai)

❖ Abu Hurairah pasakoja,kad Šventasis pranašas pasakė: Elkitės maloniai su moterimis. Moteris buvo sukurta iš šonkaulio ir pati kreiviausia šonkaulio dalis yra viršutinė. Jei

pamėginsi ištiesinti jį - tu jį sulaužysi, ir jeigu paliksi jį ramybėj jis išliks sulinkęs. Taigi elkitės švelniai su moterimis. (Bokhari ir Muslim)

❖ Abu Hurairah pasakoja, kad Šventasis pranašas pasakė: Neleisk jokiam musulmonui vyrui puoselėti pykčio prieš musulmonę moterį. Jei jis nemėgtų vienos jos savybės, jis surastų kitą savybę, kuri būtų teikianti malonumą. (Muslim)

❖ Abu Hurairah pasakoja,kad Šventasis pranašas pasakė: Kai vyras pašaukia savo žmoną į savo lovą ir ji neateina ir jis praleidžia naktį įžeistas jos, angelai prakeikia ją per visą naktį. (Bokhari)

❖ Abu Hurairah pasakoja, kad Šventasis pranašas pasakė: Jei aš įsakyčiau, kad žmogus tūrėtų lenktis kitam, aš būčiau įsakęs, kad žmona tūrėtų lenktis prieš savo vyrą. (Tirmidhi)

❖ Umm Salamah pasakoja, kad Šventasis pranašas pasakė: Jei moteris miršta ir jos vyras yra ja patenkintas, ji keliaus į Dangų. (Tirmidhi)

❖ Usamah ibn Zaid pasakoja, kad Šventasis pranašas pasakė: Aš nepalieku labiau žalingo išbandymo vyrams negu moterims. (Bokhari ir Muslim)

❖ Abu Hurairah pasakoja, kad Šventasis pranašas pasakė: Iš dinaro kurį išleidi dėl Alacho, dinaro kurį tu išleidi norėdamas išlaisvinti vergą, dinaro kurį tu atiduodi labdarai vargšams ir dinaro kurį išleidi savo žmonai ir vaikams: didžiausias pagarbos atžvilgiu yra tas ,kurį išleidai savo žmonai ir vaikams. (Muslim)

❖ Sa‘ad ibn Abi Waqqas pasakoja, per ilgą *Hadith,* [kolekcija tradicijų, kuri yra sudaryta iš pranašo Mahomedo posakių, kurie paiškina jo kasdieninę veiklą] Šventasis pranašas pasakė: Ką tu išleisi siekdamas Dievo malonės, už tai bus atlyginta, net ir tai ką įdėsi į savo žmonos burną. (Bokhari ir Muslim)

❖ Ayesha pasakoja: Aš nejaučiau pavydo nei vienai iš Šventojo pranašo žmonų,taip kaip aš pavydėjau Khadijah (pirmajai Šventojo pranašo žmonai), nors aš jos niekad nemačiau. Šventasis pranašas minėdavo ją dažnai. Kai ožka buvo papjaunama, jis supjaustydavo mėsą į gabalėlius ir nusiųsdavo juos Khadijah draugams. Kartais aš jam sakydavau: Tu apie ją kalbi taip lyg nebūtų jokios kitos moters pasaulyje be Khaijah; ir jis atsakydavo: Ji buvo tokia ir tokia ir aš tūrėjau vaikų nuo jos. (Bokhari ir Muslim)